

Myndigheten
för civilt försvar

Utvärdering

Nationella bilden över Sevesolagen 2025

Sammanställning och bedömningar av
Sevesolagstiftningens tillämpning

Nationella bilden över Sevesolagen 2025

Myndigheten för civilt försvar
651 81 Karlstad

Sektion: Sektionen för industriella risker

Publikationsnummer: MCF0105 – mars 2026

ISBN-nummer: 978-91-7927-729-1

Innehåll

Inledning	3
Sammanfattande bedömningar	4
Information till allmänheten	4
Intern plan för räddningsinsats.....	5
Tillsyn	5
Särskilt bristande länsstyrelser.....	5
Övriga länsstyrelser tillsyn	5
Sevesolagens tillämpning under 2025.....	8
Verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen	8
Sevesotillsyn	9
Tillsynen ska vara systematisk, tillsynsplan och tillsynsprogram	11
Tillsynen under 2025.....	12
Tillsynsbesök	12
Tillsynsintervall	12
Bedömning av tillsynsplan, tillsynsprogram och tillsynen 2025.....	14
Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem	15
Bedömning för området handlingsprogram	16
Säkerhetsrapport.....	16
Bedömning för området säkerhetsrapport.....	17
Bedömning - interna planer för räddningsinsats.....	19
Information till allmänheten.....	20
Dominoeffekter	21

Inledning

Myndigheten för civilt försvar är enligt 13–14 §§ *Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor* central tillsynsmyndighet enligt Sevesolagen. Det innebär att myndigheten har ett samordnande, uppföljande och utvärderande uppdrag för lagstiftningsområdet. Som en del i uppdraget upprättas varje år en sammanställning med bedömningar över hur lagefterlevnaden av Sevesolagstiftningens tillämpningsområde har varit föregående år. Den årliga rapporten har getts ut sedan 2016 och benämns *Nationella bilden över Sevesolagen*.

Syftet med rapporten är att ge en lägesbild över tillämpningen av Sevesolagstiftningen. Bilden ska bidra till inriktning av länsstyrelsernas regionala planering av Sevesotillsynen samt till inriktning av Myndigheten för civilt försvars arbete inom Sevesoområdet. De årliga rapporterna bygger på uppgifter i Sefari, Myndigheten för civilt försvars uppföljningsbesök av länsstyrelsernas arbete med Sevesolagstiftningen och ibland även av ytterligare kvalitativa uppgifter om tillsynen som inhämtats från länsstyrelserna. Utifrån statistik och övrig information inom området presenterar Myndigheten för civilt försvar bedömningar och slutsatser över Sevesolagstiftningens olika tillämpningsområden. Tåktverksamhet är undantagna i Sevesodirektivet men omfattas av den svenska Sevesolagstiftningen om verksamheterna hanterar mer än 10 ton explosivämnen (momentan mängd). Täkterna omfattas inte av *Förordning (2016:986) om avgifter för tillsyn av åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor*. Myndigheten för civilt försvar lämnar inga uppgifter/upplysningar om tåktverksamheter till EU-kommissionen. I den nationella bilden tas därför inte statistik för tåktverksamhet upp i någon större omfattning.

Sammanfattande bedömningar

Vid utgången av 2025 omfattades totalt 787 verksamheter av Sevesolagstiftningen. Av dessa var 396 industriella verksamheter och 391 täktverksamheter på den lägre kravnivån. Av de industriella verksamheterna var 201 på högre kravnivån och 195 verksamheter på lägre kravnivån. Antalet verksamheter på de olika kravnivåerna har i stort sett varit detsamma de senaste åren.

Av Sevesolagstiftningen följer skyldigheter för verksamhetsutövare, kommuner, länsstyrelserna och Myndigheten för samhällsnydd och beredskap. Vissa skyldigheter syftar direkt till att skydda människor och miljö från att drabbas av allvarlig kemikalieolycka, och därför är det ytterst viktigt att dessa skyldigheter fullgörs. Dessvärre kan konstateras att för år 2025 finns brister.

Oroväckande är att vissa länsstyrelser inte alls eller i väldigt liten omfattning bedriver tillsyn. Oroväckande är också att många kommuner brister i att lämna utökad information till den berörda allmänheten. Det allmänna behöver kontrollera verksamheter med stora mängder farliga kemikalier och människor som lever nära dessa verksamheter behöver ges möjlighet att agera korrekt i händelse av olycka.

Bristerna och de sammanfattande bedömningarna av lagstiftningens olika områden i övrigt för år 2025 redovisas nedan.

Information till allmänheten

Bristerna inom detta område kommer påverka möjligheten att begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor för människors hälsa och miljön. Dessvärre brister kommunerna fortsatt avseende skyldigheten att aktivt informera allmänheten om verksamheter på den högre kravnivån.

Vid utgången av 2025 hade kommunerna för 43 procent av verksamheterna på den högre kravnivån inte aktivt lämnat informationen till den berörda allmänheten. Därför behöver länsstyrelserna i högre grad följa upp att

- kommunerna har lämnat utökad information för verksamheterna på den högre kravnivån,
- informationen samtidigt lämnas till den som bedriver hälso- och sjukvård, skolverksamhet eller annan aktivitet som besöks av allmänheten om områdena där aktiviteterna bedrivs kan påverkas av en allvarlig kemikalieolycka.

Bedömningen är att kommunerna följer lagen väl när det gäller att göra information om Sevesoverksamheter tillgänglig för allmänheten via kommunernas webbplatser.

Intern plan för räddningsinsats

Den interna planen för räddningsinsatser syftar till att begränsa olyckans följder för människors hälsa och miljön, men myndigheten kan konstatera brister och i vissa fall en försämring från tidigare år.

Planerna behöver i högre utsträckning vara uppdaterade enligt föreskrivet treårsintervall samt övas inom en treårsperiod. Länsstyrelserna behöver även bli bättre på att granska de interna planerna inom rimlig tid, det vill säga inom sex månader.

Tillsyn

Särskilt bristande länsstyrelser

Under uppföljningsperioden 2022–2025 var det tre länsstyrelser (Gävleborg, Norrbotten och Örebro), som hade brister i Sevesotillsynen på grund av att få platsbesök utfördes. Myndigheten för civilt försvar kallade därför till särskild uppföljning med länsråd och berörda chefer hos dessa länsstyrelser. Örebro agerade med att tillsätta resurser och har under 2025 förbättrat sitt arbete med fler tillsynsbesök och ökad bemanning. Norrbotten med 23 Sevesoverksamheter har under 2025 fortsatt brustit i sin Sevesotillsyn men bedöms vara på väg att stärka sin Sevesoorganisation i början av 2026, vilket Myndigheten för civilt försvar följer upp nogsamt. Länsstyrelsen i Gävleborg däremot bedrev ingen platstillsyn under 2025 och har under ett flertal år i princip inte bedrivit någon Sevesotillsyn alls, trots att det finns 24 Sevesoverksamheter i länet. En fortsatt särskild uppföljning med länsråd och berörda chefer är därför nödvändig och möte är inbokat under våren 2026.

Övriga länsstyrelsers tillsyn

Under 2025 avslutade Myndigheten för civilt försvar perioden av uppföljande och tillsynsvägledande möten 2022–2025, där fokusområdet varit nödlägesplanering. Uppföljningarna har fokuserat på att länsstyrelsen ska bedriva Sevesotillsyn i enlighet med lagstiftningens intentioner d.v.s. utföra platstillsyn i tillräcklig omfattning samt att i god omfattning följa upp och granska verksamheternas och kommunernas skyldigheter.

Myndigheten för civilt försvar konstaterar att personalsituationen inom Sevesotillsynen generellt är ansträngd med hög personalomsättning och svårigheter att rekrytera, vilket i vissa fall har påverkat kvalitén i Sevesotillsynen negativt. Att kontinuerlig tillsyn genomförs är viktigt för att begränsa risken för olyckor och kvalitén behöver vara hög av såväl förtroendeskäl som rättssäkerhetsskäl.

Vidare kan konstateras att länsstyrelserna generellt behöver fortsätta sin tillsyn av verksamhetsutövarnas nödlägesplanering. Detta för att i högre grad ska skapa sig en bild av hur verksamheter, både på högre och lägre kravnivå, planerar inför nödsituationer. Det är viktigt att länsstyrelserna följer upp om verksamheterna har aktuella och kvalitativa övningsplaner samt om genomförda övningar utgår från relevanta Sevesoscenarier. Myndigheten för civilt försvar bedömer att länsstyrelserna har sämre kunskap om övningsverksamheten hos verksamheter på den lägre kravnivån, vilket innebär att detta område behöver prioriteras. Länsstyrelserna behöver även säkerställa att verksamhetsutövare på högre kravnivå lämnar in sina interna planer för räddningsinsatser enligt det fastställda treårsintervallet.

Vid Myndigheten för civilt försvar:s årliga uppföljning av avgiftsintäkter och kostnader för Sevesotillsyn 2025 konstaterades att två länsstyrelser¹ har låga kostnader för sin Sevesotillsyn i förhållande till de avgiftsintäkter som Sevesoverksamheterna i länet betalar. Låga kostnader kan indikera bristande tillsynsverksamhet, varför Myndigheten för civilt försvar följer upp detta särskilt noga.

Tillsynsplan och tillsynsprogram

Alla länsstyrelser har tillsynsplaner som uppfyller lagstiftningens krav.

Länsstyrelserna har för de flesta verksamheter upprättat ett tillsynsprogram. Tillsynsprogrammen ska innehålla en systematisk bedömning av faran för allvarliga kemikalieolyckor som ska motivera hur ofta tillsynsbesök ska göras hos verksamheten. Länsstyrelsernas arbete med att ta fram den systematiska bedömningen behöver utvecklas för att länsstyrelserna ska ha en korrekt lägesbild av farorna vid verksamheten och utifrån det besluta om behövligt tillsynsintervall.

Länsstyrelserna har nyligen, i samverkan med Myndigheten för civilt försvar, slutfört ett metodutvecklingsprojekt för att få till en mer ändamålsenlig hantering av tillsynsprogrammen. Detta bedöms öka länsstyrelsernas förmåga till en effektiv och likvärdig tillsyn och är ett verktyg som underlättar länsstyrelsens hantering av att upprätta tillsynsprogram och den systematiska bedömningen.

Tillsynsbesök och tillsynsintervall

Länsstyrelserna behöver i högre utsträckning utföra tillsynsbesök i enlighet med beslutade tillsynsintervall.

Detta har påtalats i de senaste årens rapporter och en positiv utveckling har skett på området då fler verksamheter får tillsynsbesök i enlighet med beslutade tillsynsintervall. Myndigheten för civilt försvar anser dock att en större andel av verksamheterna på den högre kravnivån behöver få årliga tillsynsbesök. Under

¹ Länsstyrelsen Gävleborg och Västernorrland

2025 genomfördes tillsyn hos cirka 70 procent av dessa verksamheter, men Myndigheten för civilt försvar menar att andelen bör vara högre för att uppfylla regelverkets intentioner.

Myndigheten för civilt försvar anser att länsstyrelserna bara i undantagsfall bör förlänga tillsynsintervallen utöver vad lagstiftningen anger. Idag har för många verksamheter utglesade intervall utan ordentlig systematisk bedömning av faran för allvarlig olycka. Länsstyrelser som förlängt intervallen behöver därför se över och vid behov justera dem, särskilt för verksamheter på högre kravnivå med tre till fyra års intervall och för verksamheter på lägre kravnivå där intervallet satts till fem år.

Handlingsprogram

Myndigheten för civilt försvar anser att lagefterlevnaden avseende handlingsprogram är god. De flesta verksamheter har uppdaterade handlingsprogram och länsstyrelserna har i stor utsträckning följt upp området.

Säkerhetsrapport

De flesta verksamhetsutövarna på den högre kravnivån uppfyller skyldigheten att upprätta en säkerhetsrapport och uppdatera den med ett femårsintervall. Det är dock fortsatt viktigt att länsstyrelserna följer upp att säkerhetsrapporterna uppdateras och länsstyrelserna behöver i högre grad granska säkerhetsrapporter inom rimlig tid, det vill säga inom sex månader.

Dominoeffekter

För många verksamheter saknas information i Sefari om verksamheterna har identifierat dominoeffekter. Länsstyrelserna behöver därför i högre grad följa upp om verksamheterna har identifierat dominoeffekter och uppdatera informationen i Sefari-databasen.

För de verksamheter som har identifierat faktorer vid den egna verksamheten som kan påverka säkerheten hos närliggande verksamhet (s.k. dominoeffekter) så har informationsutbyte om dessa faktorer med de berörda verksamheterna också skett. Verksamheterna uppfyller lagstiftningen väl inom detta område.

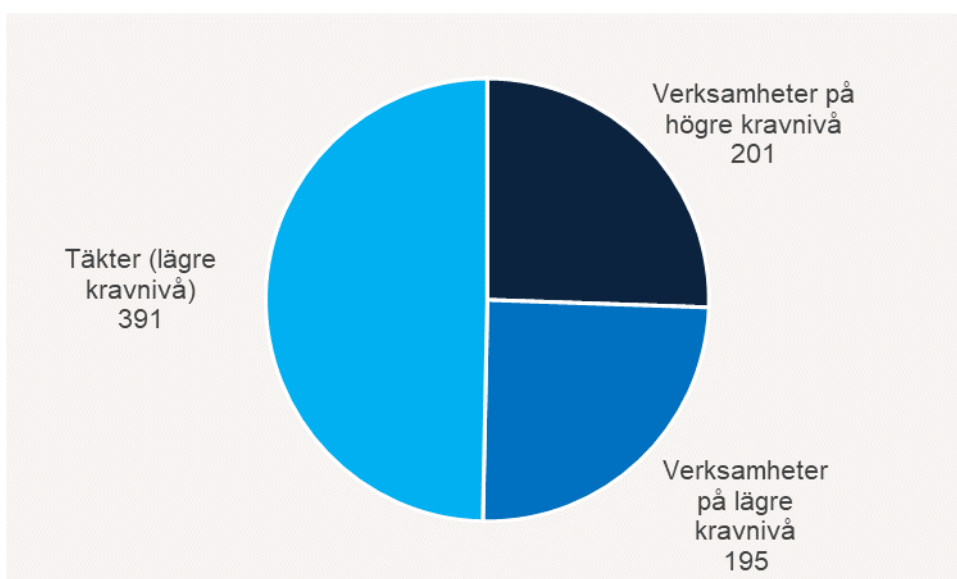
Sevesolagens tillämpning under 2025

Som central tillsynsmyndighet gör Myndigheten för civilt försvar årligen bedömningar över Sevesolagstiftningens tillämpningsområde. Bedömningarna bygger på uppgifter i Sefari, kompletterande frågor som ställts till länsstyrelserna samt information som inhämtats från Myndigheten för civilt försvar:s uppföljande och tillsynsvägledande Sevesomöten med länsstyrelserna.

Verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen

En verksamhet som hanterar *farliga ämnen* över de gränsmängder som anges i bilaga 1 till *Sevesoförordningen* omfattas av Sevesolagstiftningen. Gränsmängderna delar in verksamheterna i två kravnivåer, den högre kravnivån eller den lägre kravnivån. Tåktverksamheter är undantagna i Sevesodirektivet, men omfattas av den svenska Sevesolagstiftningen om verksamheterna hanterar mer än 10 ton explosivämnen (momentan mängd). Under 2025 uppdagades att sex av de verksamheter som har betecknats som tåktverksamheter i Sefari egentligen är industriella verksamheter. Dessa verksamheter räknas dock som tåkter i årets nationella bild då Länsstyrelserna till stor del har hanterat dessa Sevesoverksamheter som tåktverksamheter. I kommande års nationella bilder kommer dessa verksamheter dock räknas som industriella verksamheter på den lägre kravnivån. Figur 1 och 2 redovisar fördelning samt antalet verksamheter inom de olika kategorierna.

Figur 1. Fördelning av Sevesoverksamheter 2025

Figur 1. Visar fördelningen av Sevesoverksamheter på högre och lägre kravnivå, samt täkter vid utgången av 2025. Totalt var det 787 Sevesoverksamheter varav 396 var industriella verksamheter där 201 verksamheter tillhörde den högre kravnivån och 195 tillhörde den lägre kravnivån. Resterande 391 verksamheter var täktverksamheter på den lägre kravnivån. Under 2025 uppdagades att sex verksamheter som har betecknats som täktverksamheter i Sefari egentligen bör betraktas som industriella verksamheter eftersom de lagrar explosiva ämnen. Dessa verksamheter räknas dock som täkter i årets nationella bild då Länsstyrelserna hittills har hanterat dessa verksamheter som täktverksamheter avseende tillsynsintervall mm. I kommande års nationella bilder kommer dessa verksamheter dock räknas som industriella verksamheter på den lägre kravnivån. Fördelningen av antalet verksamheter på de olika kravnivåerna mellan 2023–2025 har varit ungefär densamma och så har det även historiskt sett ut sedan Sevesodirektivets införande i svensk lagstiftning.

Sevesotillsyn

Myndigheten för civilt försvar är central tillsynsmyndighet och har ett samordnande, uppföljande och utvärderande ansvar över lagstiftningen. Länsstyrelserna är operativa tillsynsmyndigheter och ska utöva tillsyn över Sevesolagen och dess följdforeskrifter². Myndigheten för civilt försvar utför uppföljande och tillsynsvägledande möten med respektive länsstyrelse för att följa upp myndigheternas Sevesoarbeta samt ge tillsynsvägledning inom lagstiftningsområdet. Samtliga länsstyrelser får vägledande besök av Myndigheten för civilt försvar inom ett 3-årsintervall.

Under 2025 har uppföljande och tillsynsvägledande möten av två länsstyrelser genomförts³ och därmed har samtliga länsstyrelser under åren 2022–2025 fått tillsynsvägledande möten inom fokusområdet *nödlägesplanering*. Generella synpunkter från fördjupningsområdet nödlägesplanering är:

- Länsstyrelserna behöver fortsätta sin tillsyn av nödlägesplanering för att få en bättre bild av hur verksamheterna planerar inför nödsituationer.
- Det är viktigt att följa upp om verksamheterna har aktuella och kvalitativa övningsplaner samt om genomförda övningar utgår från relevanta Sevesoscenarier.
- Myndigheten för civilt försvar bedömer att länsstyrelserna har sämre kunskap om övningsverksamheten hos verksamheter på den lägre kravnivån, vilket innebär att detta område behöver prioriteras.

² 13 § Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesoförordningen)

³ Länsstyrelserna Uppsala och Västerbotten

- Länsstyrelserna behöver säkerställa att verksamhetsutövare på högre kravnivå lämnar in sina interna planer för räddningsinsatser enligt det fastställda treårsintervallet.

Tre av länsstyrelserna, Gävleborg⁴, Norrbotten⁵ och Örebro⁶ har efter uppföljning bedömts inte levt upp till lagstiftningens intentioner med sitt Sevesoarbete. Dessa länsstyrelser har inte bedrivit platstillsyn i tillräcklig omfattning och har haft en ansträngd personalsituation. Därefter har vid uppföljningen av Länsstyrelsen Örebro under 2025 resulterat i att länsstyrelsen har gjort resursförstärkning inom Sevesotillsynen och har påbörjat att utföra fler Sevesobesök.

Myndigheten för civilt försvar behöver fortsätta uppföljningen av länsstyrelserna i Gävleborg och Norrbotten under 2026. Norrbotten har fått ytterligare Sevesohandläggare på plats och ser ut att i början av 2026 komma igång att utföra fler tillsynsbesök. Norrbotten, med 22 Sevesoverksamheter i länet, har i plan redovisat att myndigheten i början av 2026 kommer att ha en mer robust Sevesoorganisation på plats. Myndigheten för civilt försvar fortsätter följa upp detta i särskild ordning. Gävleborg har under ett flertal år i princip inte bedrivit någon Sevesotillsyn alls, trots att det finns 23 Sevesoverksamheter i länet. Gävleborg behöver därför snabbt komma i kapp med den ”tillsynsskuld” som råder och de facto utföra fler platsbesök hos verksamheterna. Länsstyrelsen har meddelat att flera Sevesohandläggare kommer att vara på plats från mars 2026 och att Sevesotillsyn så småningom kommer börja utföras. Myndigheten för civilt försvar kommer dock fortsatt ha länsrådsmöte med Länsstyrelsen Gävleborg under våren 2026 för att följa upp om myndighetens Sevesoarbete utvecklas i positiv riktning. Det konstateras att Gävleborg lägger mycket litet resurser på Sevesotillsynen i förhållande till de avgifter som tas ut av Sevesoverksamheterna i länet.

Myndigheten för civilt försvar har under 2025 utfört avstämningar med två länsstyrelser där litet medel för Sevesotillsynen användes under 2024.⁷

I uppföljning av länsstyrelsernas avgiftsredovisning kan man konstatera att två⁸ länsstyrelser har låga kostnader för sin Sevesotillsyn i förhållande till de avgiftsintäkter som Sevesoverksamheterna i länet betalar. För dessa länsstyrelser har kostnaden varit låg över tid och Myndigheten för civilt försvar:s bedömning är att det kan vara en indikation på att länsstyrelsen av olika orsaker inte utför Sevesotillsyn i enlighet med Sevesolagstiftningens intentioner.

⁴ 2022-11164

⁵ 2023-12682

⁶ 2023-01380

⁷ Länsstyrelserna i Blekinge, Västernorrland, Gävleborg och Örebro

⁸ Länsstyrelserna, Gävleborgs län, Västernorrland

Ytterligare erfarenhet som Myndigheten för civilt försvar gör utifrån de tillsynsvägledande mötena med länsstyrelserna är att personalsituationen generellt är ansträngd inom Sevesotillsynen, vilket medfört att kvalitén i Sevesotillsynen blivit lidande hos vissa länsstyrelser.

Tillsynen ska vara systematisk, tillsynsplan och tillsynsprogram

Sevesolagstiftningen föreskriver att länsstyrelsens Sevesotillsyn ska vara utformad för att medge en planerad och systematisk granskning av de tekniska system samt organisations- och driftsystem som tillämpas vid verksamheterna⁹. Därför finns krav att tillsynsmyndigheten ska upprätta tillsynsplan och tillsynsprogram. Tillsynsplanen ska årligen upprättas och omfatta samtliga verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen. Ett tillsynsprogram ska upprättas för varje Sevesoverksamhet och bygga på en systematisk bedömning av faran för allvarliga kemikalieolyckor.

Samtliga länsstyrelser har upprättat tillsynsplaner för år 2025 och planerna uppfyller lagstiftningens krav på innehåll.

Länsstyrelserna har utarbetat tillsynsprogram för i stort sett alla industriella verksamheter och det är endast för sju verksamheter där tillsynsprogram saknas. Myndigheten för civilt försvar har meddelat länsstyrelserna att tillsynsprogrammen för tåktverksamheter inte behöver upprättas på den nivå som krävs för industriella verksamheter. Att det saknas tillsynsprogram för merparten av tåktverksamheterna ses därför inte som en brist.

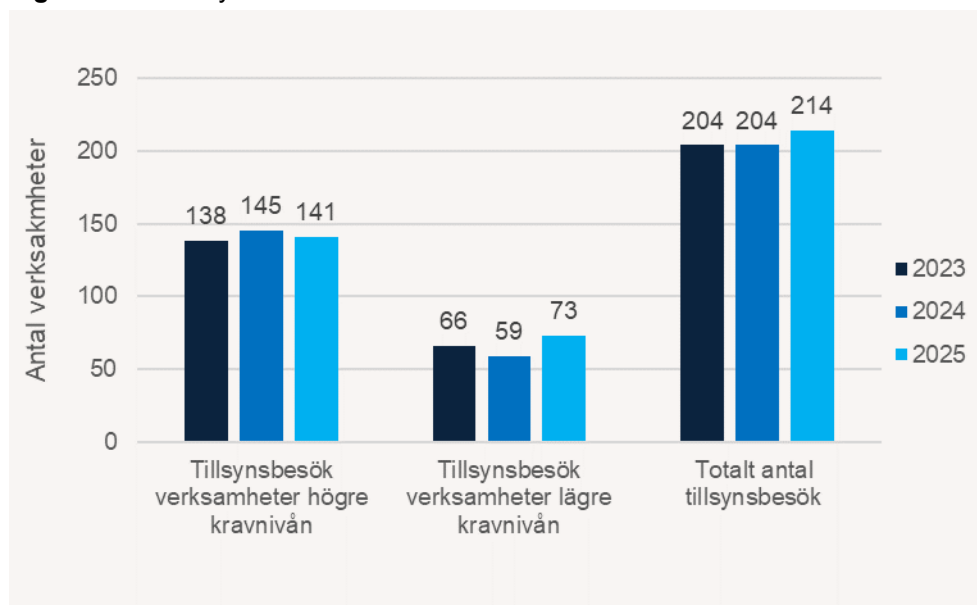
Under 2025 har länsstyrelserna, i samverkan med Myndigheten för civilt försvar, fortsatt arbetet med att enhetliggöra processer för tillsynsprogram och systematisk riskbedömning av allvarliga kemikalieolyckor. Metodstöd har vidareutvecklats och implementering pågår, och flera länsstyrelser planerar att använda den nya mallen för tillsynsprogram. Vid Workshop på tillsynskonferens 2025 har metodiken för de nya tillsynsprogrammen diskuterats mellan länsstyrelserna.

⁹ 11 § MSBFS 2015:8

Tillsynen under 2025

Tillsynsbesök

Figur 2. Antal tillsynsbesök 2023 - 2025

Figur 2. Visar antalet Sevesotillsynsbesök för högre och lägre kravnivå, samt det totala antalet tillsynsbesök för åren 2023 - 2025. Totalt under 2025 utförde länsstyrelserna 214 tillsynsbesök hos de industriella Sevesoverksamheterna.

- Det motsvarar besök hos 54 procent av de industriella Sevesoverksamheterna.
- 141 av tillsynsbesöken gjordes hos verksamheter på den högre kravnivån och 73 besök hos verksamheter på den lägre kravnivån.
- 70 procent av verksamheterna på den högre kravnivån besöktes under 2025, vilket är ungefär på samma nivå som 2024.

Tillsynsintervall

I Sevesoregleringen föreskrivs att det på verksamheterna på den högre kravnivån ska utföras tillsynsbesök minst en gång om året och verksamheter på lägre kravnivån minst en gång vart tredje år. Detta om inte länsstyrelsen bestämt ett annat tillsynsintervall. Intervallet ska i så fall grundas på *en systematisk bedömning av faran för en allvarlig kemikalieolycka för verksamheten*¹⁰.

¹⁰ 16 § Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor (Sevesoförordningen)

Tabell 1. Länsstyrelsens beslutade tillsynsintervall för år 2023 - 2025

Länsstyrelsens beslutade tillsynsintervall för verksamheten	Antal verksamheter på högre kravnivån med respektive tillsynsintervall			Antal verksamheter på lägre kravnivån med respektive tillsynsintervall		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Varje år	144	134	136	9	10	12
Vart annat år	44	45	43	33	27	29
Vart tredje år	15	14	14	137	139	134
Vart fjärde år	1	1	1	7	10	15
Övrigt	0	7	7	8	5	5
Totalt	204	201	201	194	191	195

Tabell 1 – Visar hur många verksamheter på högre respektive lägre kravnivån där länsstyrelserna har beslutat ska ha tillsyn inom respektive tillsynsintervall. Av tabellen framgår att det under 2025 var 136 verksamheter på den högre kravnivån där länsstyrelserna har beslutat att tillsynsintervallet ska vara varje år.

Tabell 2. Tabell 1. Tillsynsbesök som inte utförts i enlighet med beslutat tillsynsintervall, 2023 - 2025

Länsstyrelsens beslutade tillsynsintervall för verksamheten	Verksamheter som inte besökts enligt beslutat tillsynsintervall - Högre kravnivån			Verksamheter som inte besökts enligt beslutat tillsynsintervall - Lägre kravnivån		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Varje år	30	17	19	2	3	2
Vart annat år	12	6	9	7	6	6
Vart tredje år	1	0	0	14	14	11
Vart fjärde år	0	0	0	1	0	1
Övrigt	-	5	5	0	0	0
Totalt	54	28	33	39	23	20

Tabell 2 – Visar hur många av verksamheterna som länsstyrelserna *inte* har besökt i enlighet med det tillsynsintervall som länsstyrelsen har fastställt. För verksamheterna på den högre kravnivån är det 33 verksamheter och för den lägre kravnivån är det 20 verksamheter som inte har besökts enligt beslutade tillsynsintervall.

Bedömning av tillsynsplan, tillsynsprogram och tillsynen 2025

Tillsynsplan och tillsynsprogram

Alla länsstyrelser har en tillsynsplan som uppfyller lagstiftningens krav. Myndigheten för civilt försvar har tidigare år betonat att tillsynsplanernas avsnitt om *övergripande bedömning av relevanta säkerhetsaspekter* generellt behöver bli tydligare och innehållsmässigt mer informativt. Avsnittet ska beskriva vilka risker som förekommer på grund av de Sevesoverksamheter som finns i länet och Myndigheten för civilt försvar har vid uppföljningsmöten med respektive länsstyrelse framfört förbättringsåtgärder avseende respektive länsstyrelses tillsynsplan. Myndigheten för civilt försvar Myndigheten för civilt försvar upplever att länsstyrelserna har blivit bättre på att beskriva avsnittet i sina tillsynsplaner jämfört med tidigare år. Myndigheten för civilt försvar har även gett ut ett metodstöd¹¹ som ger mer vägledning kring innehållet i tillsynsplanen.

Länsstyrelserna har för de flesta verksamheter upprättat ett tillsynsprogram. Myndigheten för civilt försvar har i tidigare nationella bilder uttryckt att den *systematiska bedömningen av faran för allvarliga kemikalieolyckor* i tillsynsprogrammen generellt sett behöver utvecklas. Därför har länsstyrelserna i gemensamt projekt utvecklat tillsynsprogrammen och den systematiska bedömningen. De nya tillsynsprogrammen har börjat implementeras hos några länsstyrelser, vilket bedöms skapa ett bättre arbetssätt med tillsynsprogrammen och den systematiska bedömningen av faran för allvarliga kemikalieolyckor. Myndigheten för civilt försvar anordnade vid *tillsynskonferens för Sevesohandläggare 2025* en workshop om tillsynsprogram och systematiska bedömningen där länsstyrelserna gavs möjlighet att mer bekanta sig med det nya metodstödet för tillsynsprogram och hur den systematiska bedömningen kan göras. Detta bedöms ha ökat kunskapen och underlättat implementeringen av tillsynsprogrammen hos länsstyrelserna.

Tillsynsbesök och tillsynsintervall

I tidigare nationella bilder (2022, 2023 och 2024) har Myndigheten för civilt försvar bedömt att fler verksamheter på den högre kravnivån bör få tillsynsbesök varje år. Bedömning kvarstår även för 2025 års nationella bild då närmare 30 procent av verksamheterna på högre kravnivån inte fick tillsynsbesök under året. Länsstyrelserna bör i största möjliga mån följa de föreskrivna tillsynsintervallen, vilket innebär att verksamheter på högre kravnivå ska besökas minst en gång per år och verksamheter på lägre kravnivå minst en gång vart tredje år.

Myndigheten för civilt försvar anser att länsstyrelserna behöver se över de för verksamheterna beslutade tillsynsintervall som är utglesade mer än de som anges i Sevesolagstiftningens föreskrivna tillsynsintervall. Det gäller särskilt för de

¹¹ Planering av Sevesotillsyn – Metodstöd inför länsstyrelsens planering av Sevesotillsyn, Publ.nr: MSB2220 – Reviderad juli 2023

verksamheter på den högre kravnivån där tillsynsintervallen är förlängda till vart tredje eller fjärde år, vilket gäller för totalt 15 verksamheter. En länsstyrelse (Gävleborg), har valt att för sju verksamheter på den högre kravnivån glesa ut tillsynsintervallet till *övrigt* vilket Myndigheten för civilt försvar har vid ett flertal tillfällen påtalat att detta behöver ses över. Länsstyrelserna bör i största möjliga mån följa de föreskrivna tillsynsintervallen, vilket innebär att verksamheter på högre kravnivå ska besökas minst en gång per år och verksamheter på lägre kravnivå minst en gång vart tredje år. Länsstyrelser som har förlängt tillsynsintervallen behöver därför se över och vid behov förkorta dessa intervall för att säkerställa en mer regelbunden och effektiv tillsyn.

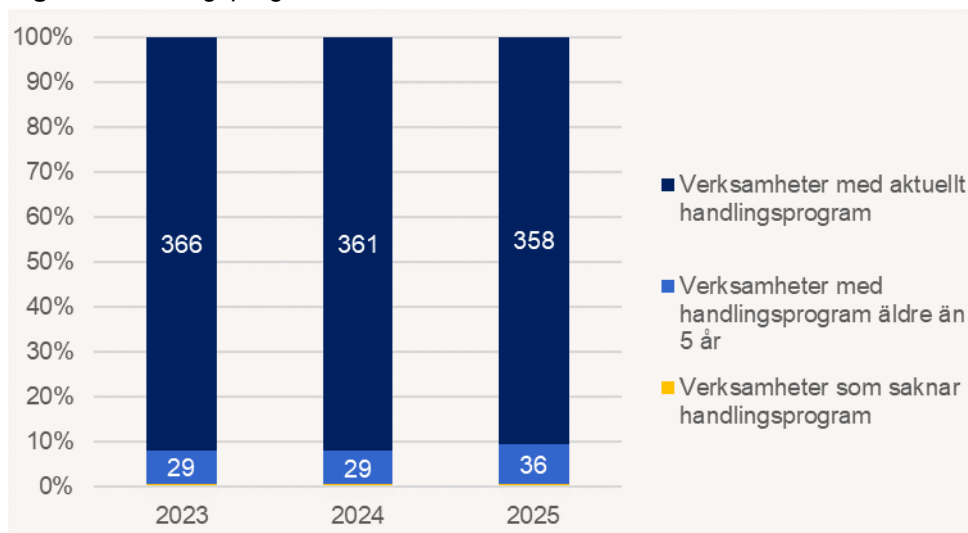
Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem

Alla Sevesoverksamheter ska upprätta handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor ska förebyggas¹². Verksamhetsutövaren ska genomföra handlingsprogrammet genom ett säkerhetsledningssystem. Handlingsprogrammet ska ges in till länsstyrelsen, vilket säkerhetsledningssystemet inte behöver göra. För verksamheterna på den högre kravnivån ska det i säkerhetsrapporten ingå en sammanfattning och information om säkerhetsledningssystemets samtliga punkter¹³. Därutöver ska säkerhetsrapporten innehålla handlingsprogrammet, enligt 9 § Sevesoförordningen. Handlingsprogrammet ska ses över regelbundet, minst vart femte år och uppdateras vid behov. *Figur 4. Handlingsprogram, aktualitet* visar hur statistik för området sett ut de senaste tre åren. Ett handlingsprogram är aktuellt om det är upprättad inom föreskrivet minimumintervall dvs. programmet är inte äldre än 5 år.

¹² 8 § Sevesolagen

¹³ Bilaga 3, 1 pkt, Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Figur 3. Handlingsprogram, aktualitet 2023–2025

Sedan 2023 har det skett en minskning av andel Sevesoverksamheter som har aktuella handlingsprogram. Vid utgången av 2025 var det 9 procent av Sevesoverksamheterna som inte hade aktuella handlingsprogram, dvs äldre än fem år. Två verksamheter saknar handlingsprogram.

Bedömning för området handlingsprogram

MSB anser att lagefterlevnaden avseende att upprätta och att hålla handlingsprogrammen aktuella är bra. De flesta Sevesoverksamheter (90 procent) har uppdaterade handlingsprogram. Det har skett en ökning med sju procentenheter jämfört med 2023 och 2024 gällande verksamheter med handlingsprogram äldre än 5 år. Det är viktigt att länsstyrelsen följer upp att verksamheternas handlingsprogram har uppdaterats inom fem år.

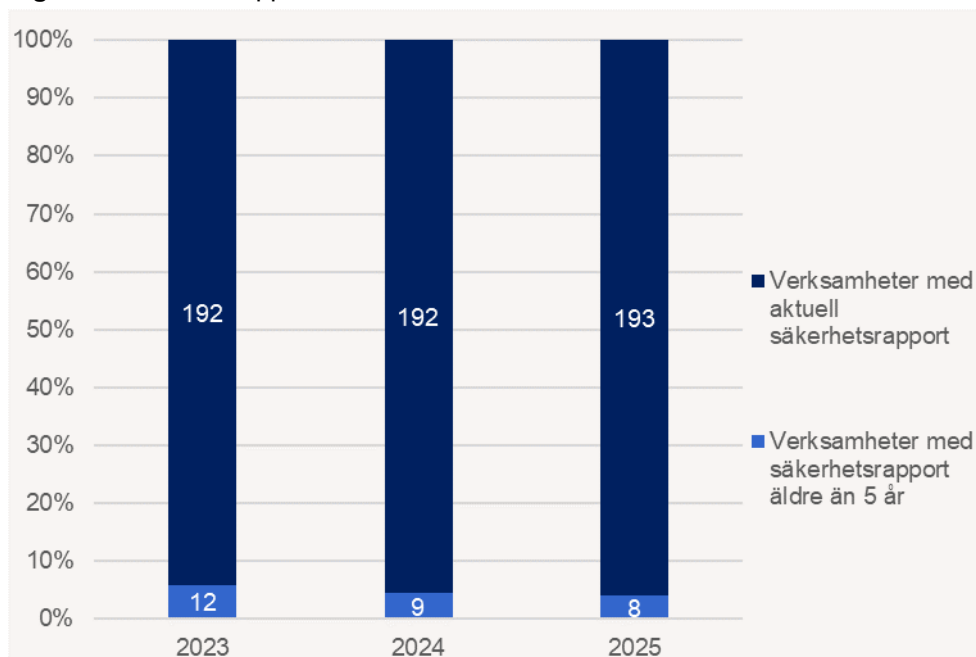
Säkerhetsrapport

Verksamheter på den högre kravnivån ska upprätta en säkerhetsrapport som ska lämnas till länsstyrelsen¹⁴. Säkerhetsrapporten ska ses över regelbundet, dock minst vart femte år, och vid behov uppdateras. Säkerhetsrapporten ska alltid uppdateras efter en allvarlig kemikalieolycka och innan en ändring genomförs som väsentligt kan påverka faran för allvarliga kemikalieolyckor. En uppdaterad säkerhetsrapport lämnas till länsstyrelsen så snart den har färdigställts¹⁵.

¹⁴ 10 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

¹⁵ 9 § 3 st. Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Figur 4. Säkerhetsrapport, aktualitet 2023–2025

Figur 4 – Säkerhetsrapport, aktualitet 2023–2025 visar hur statistik för området sett ut de senaste tre åren. En säkerhetsrapport är aktuell om den är upprättad inom föreskrivet minimumintervall för uppdatering, dvs. rapporten är inte äldre än 5 år.

Av verksamheterna på den högre kravnivån är det 4 procent som har inaktuella säkerhetsrapporter.

Länsstyrelserna ska granska säkerhetsrapporterna när de kommer in till myndigheten. 18 procent av de aktuella säkerhetsrapporterna har ännu inte granskats. 14 procent av säkerhetsrapporterna som är aktuella inkom för över ett år sedan och har ännu inte granskats.

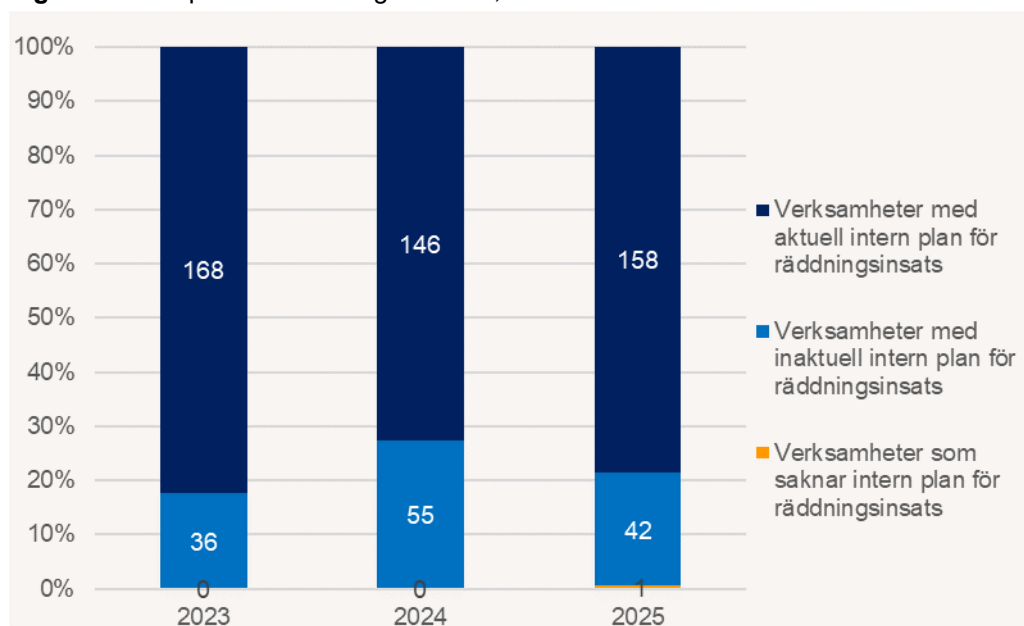
Bedömning för området säkerhetsrapport

Myndigheten för civilt försvar anser att verksamhetsutövarna på den högre kravnivån uppfyller lagstiftningens krav vad gäller skyldigheten att upprätta en säkerhetsrapport. Under en treårsperiod har siffrorna sett ungefär likadana ut, men trenden går åt det bättre hållet. Från 2023 har det skett en liten förbättring vad gäller skyldigheten att se över och vid behov uppdatera säkerhetsrapporten minst vart 5:e år. Vid utgången av 2023 hade 6 procent av verksamheterna på den högre kravnivån en säkerhetsrapport som är äldre än 5 år, och vid utgången av 2024 samt 2025 har motsvarande siffra sjunkit till 4 procent. Myndigheten för civilt försvar ser det dock som angeläget att länsstyrelsen följer upp att de verksamheter som fortsatt har inaktuella säkerhetsrapporter uppdaterar sina säkerhetsrapporter.

Länsstyrelserna behöver bli bättre på att granska säkerhetsrapporterna inom rimlig tid, vilket bedöms vara inom sex månader. Vid utgången av 2025 var det totalt 18 procent av de aktuella säkerhetsrapporterna har ännu inte granskats. 14 procent av de säkerhetsrapporter som är aktuella inkom för över ett år sedan och har ännu inte granskats. Dessa borde ha hunnit granskats av Länsstyrelsen.

Verksamheter på den högre kravnivån ska upprätta en *Intern plan för räddningsinsats* som ska lämnas till länsstyrelsen¹⁶. Planen ska uppdateras och övas minst vart tredje år eller när det till följd av ändrade förhållanden finns anledning till det. Planen ska alltid uppdateras innan en ändring genomförs i en verksamhet som väsentligt kan påverka faran för allvarliga kemikalieolyckor. En uppdaterad plan ska lämnas till länsstyrelsen så snart den har färdigställts¹⁷. I *Figur 6. Interna planer för räddningsinsats redovisas statistik för området för åren 2023 – 2025*. En intern plan är aktuell om den är upprättad inom föreskrivet minimumintervall för uppdatering, dvs. rapporten är inte äldre än 3 år.

Figur 5. Intern plan för räddningsinsatser, aktualitet 2023 – 2025

Figur 5. Interna planer för räddningsinsats, aktualitet, 2023–2025 visar att nästan alla verksamheter på den högre kravnivån vid utgången av 2025 upprättat en intern plan för räddningsinsats, med undantag för en verksamhet. 21 procent av verksamheterna har en plan som är äldre än tre år (inaktuell). Det har skett en

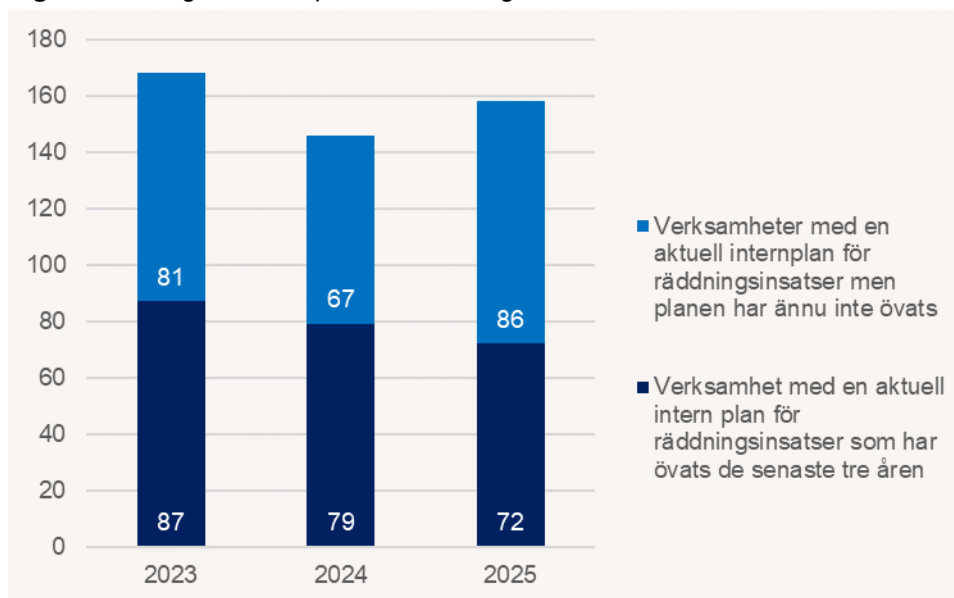
¹⁶ 12§ Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

¹⁷ 10 § Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

försämring sedan 2024, då det är 6 procentenheter fler verksamheter som saknar aktuell intern plan för räddningsinsats.

Av de aktuella planerna är det 14 procent som inte är granskade av länsstyrelsen. 11 procent av dessa planer kom in till länsstyrelsen för mer än ett år sedan.

Figur 6. Övning av Intern plan för räddningsinsatser, 2023 – 2025

Figur 6. Övning av internplan för räddningsinsats visar att 79 procent av verksamheterna på den högre kravnivån har en aktuell plan för räddningsinsats. Av dessa har 45 procent övats. 54 procent av verksamheterna på den högre kravnivån har en aktuell intern plan för räddningsinsats som behöver övas.

Bedömning - interna planer för räddningsinsats

Myndigheten för civilt försvar anser att det brister i lagefterlevnaden inom området *intern plan för räddningsinsats*. Det är 21 procent av verksamheterna som inte har en aktuell intern plan för räddningsinsats, vilket behöver följas upp av länsstyrelserna. Myndigheten för civilt försvar vill även betona vikten av att dessa planer övas och att länsstyrelsen följer upp att Sevesoverksamheterna på den högre kravnivån övar de interna planerna för räddningsinsats. Vid 2023 var det 51 procent av verksamheterna på den högre kravnivån som övat sina aktuella planer för räddningsinsats, 2024 har denna andel minskat till 31 procent. 2025 har siffran ökat till 46 procent. En försämring på området har alltså skett sedan 2023. Vidare behöver länsstyrelserna bli bättre på att granska de interna planerna inom rimlig tid, vilket Myndigheten för civilt försvar bedömer vara inom 6 månader. Det är 46 interna planer för räddningsinsats som inte är granskade och av dem är 21 inkomna för mer än ett år sedan. Myndigheten för civilt försvar anser att planerna borde varit granskade.

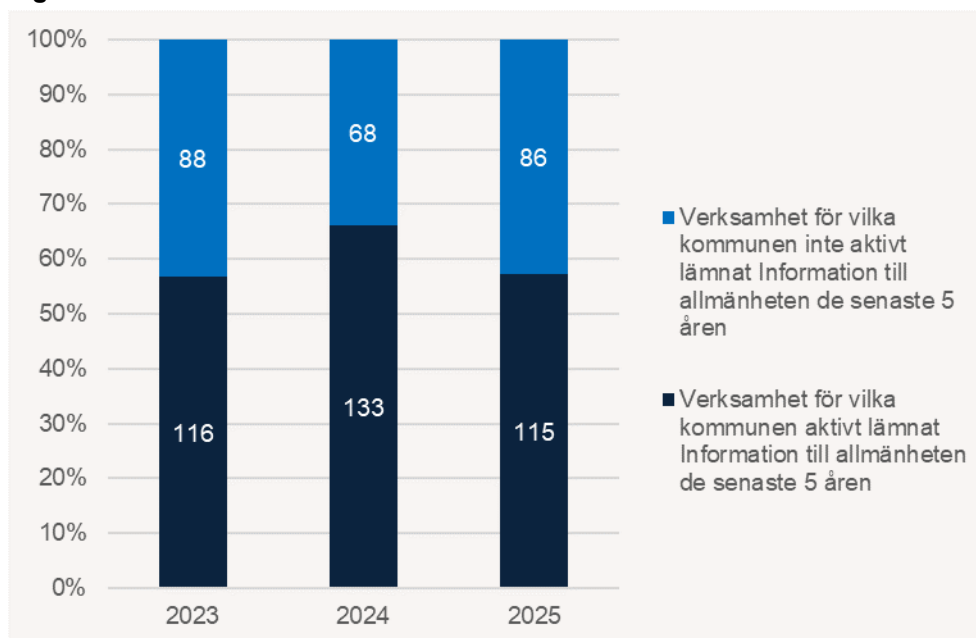
Information till allmänheten

För alla verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen ska kommunen där verksamheten är lokaliserad, se till att allmänheten får tillgång till aktuell information om de verksamheter som omfattas av Sevesolagen¹⁸. Allmänheten ska kunna nå informationen via kommunernas hemsidor. För de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån ska information till allmänheten regelbundet, och utan begäran lämnas till allmänheten, dock minst vart femte år. Informationen ska samtidigt lämnas till den som bedriver hälso- och sjukvård, skolverksamhet eller annan aktivitet som besöks av allmänheten om områdena där aktiviteterna bedrivs, kan påverkas av en allvarlig kemikalieolycka¹⁹. Att information delges allmänheten är viktigt för att begränsa följderna för att begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckors påverkan på människor.

I stort sett alla kommuner har för verksamheter på både den högre och lägre kravnivån upprättat information till allmänheten och gjort den tillgänglig på kommunens hemsida. Det saknas endast informationer på hemsidan för 20 verksamheter på högre kravnivån och 14 verksamheter på lägre kravnivån.

Det råder däremot bristande lagefterlevnad avseende skyldigheten att aktivt lämna informationen till allmänheten. *Figur 7, Information har aktivt lämnats 2023–2025* hur statistiken för området varit mellan 2023–2025.

Figur 7. Informationen till allmänheten som har aktivt lämnats 2023 - 2025

¹⁸ 14 § Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

¹⁹ 8 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

För 57 procent av verksamheterna på den högre kravnivån hade kommunen vid utgången av 2025 lämnat informationen till den berörda allmänheten inom senaste 5-årsperioden. Området har försämrats sedan 2024, då motsvarande andel var 66 procent.

För verksamheterna på den högre kravnivån som har lämnat information till allmänheten de senaste 5 åren, har kommunen för 96 procent (111 verksamheter) samtidigt lämnat information till den som bedriver hälso- och sjukvård, skolverksamhet eller annan aktivitet som besöks av allmänheten.

Bedömning - information till allmänheten

Lagefterlevnaden inom tillsynsområdet är bra avseende att kommunerna upprättat och gjort information till allmänheten tillgänglig på kommunens hemsida.

Lagefterlevnaden kring att aktivt ge allmänheten information om verksamheter på den högre kravnivån är dock fortfarande bristande. För 43 procent av dessa verksamheter har kommunerna inte aktivt lämnat information under de senaste fem åren. Även om situationen har förbättrats jämfört med 2021, då motsvarande andel var 75 procent, har en försämrning skett jämfört med 2024. Myndigheten för civilt försvar bedömer att ytterligare förbättringar krävs och att länsstyrelsen i större utsträckning bör uppmärksamma kommunerna på deras skyldighet att aktivt informera allmänheten. Det är viktigt att brister inom detta område åtgärdas eftersom det aktiva utskicket är viktigt för att begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckors påverkan på människor.

Dominoeffekter

Med begreppet dominoeffekter menas att verksamhetsutövaren i sitt säkerhetsarbete ska ta hänsyn till andra Sevesoverksamheter i omgivningen som kan påverka säkerheten i den egna verksamheten. Närliggande Sevesoverksamheter som har identifierat dominoeffekter ska utbyta information för att identifiera om de kan påverka faran för en allvarlig kemikalieolycka hos varandra. Om det finns en påverkan (dominoeffekt identifierad) ska verksamheterna ta fram en gemensam information om situationen och lämna till den kommun där verksamheterna finns.

I *Tabellerna 3.a och 3.b – dominoeffekter för högre respektive lägre kravnivå* redovisas statistik avseende identifiering och utbyte av information om dominoeffekter.

Tabell 3a Dominoeffekter, verksamheter högre kravnivån 2023 - 2025

<i>Verksamheter på högre kravnivån</i>	2023 Antal (andel)	2024 Antal (andel)	2025 Antal (andel)
Dominoeffekter har identifierats av verksamheten	61 (30%)	70 (35%)	65 (32%)
Det saknas information i Sefari om dominoeffekter har identifierats	83 (41%)	88 (44%)	98 (48%)
Verksamheten har identifierat dominoeffekter och utbytt information med berörd verksamhet?	58 (95%)	66 (94%)	61 (94%)

Tabell 3b. Dominoeffekter, verksamheter lägre kravnivån 2023–2025

<i>Verksamheter på lägre kravnivån</i>	2023 Antal (andel)	2024 Antal (andel)	2025 Antal (andel)
Dominoeffekter har identifierats av verksamheten	19 (9%)	21 (10%)	20 (10%)
Det saknas information i Sefari om dominoeffekter har identifierats	74 (36%)	99 (49%)	117 (60%)
Verksamheten har identifierat dominoeffekter och utbytt information med berörd verksamhet?	15 (79%)	21 (100%)	20 (100%)

För år 2025 var det 32 procent av verksamheterna på den högre kravnivån som har identifierat faktorer i omgivningen (andra Sevesoverksamheter) som kan påverka säkerheten i den egna anläggningen (dominoeffekter). Majoriteten av dessa (94 procent) har utbytt information om omgivningsfaktorer med de Sevesoverksamheter som är berörda. Av de 10 procent av verksamheterna på den lägre kravnivån som har identifierat omgivningsfaktorer är har samtliga utbytt information om omgivningsfaktorer med berörda verksamheter.

Hos 48 procent av verksamheterna på den högre kravnivån och 60 procent av verksamheter på den lägre kravnivån har länsstyrelserna inte fyllt i Sefari om verksamhetsutövarna har identifierat dominoeffekter eller inte.

Bedömning – dominoeffekter

Följsamheten till lagstiftningen är god med avseende på att informationsutbyte av dominoeffekter mellan verksamheter har gjorts i de fall dominoeffekter har identifierats. Däremot behöver länsstyrelserna hos flera verksamheter på både den högre och lägre kravnivån i sin tillsyn efterfråga om dominoeffekter har identifierats samt, i de fall dominoeffekter identifieras följa upp om verksamheterna har utbytt information. Länsstyrelserna ska därefter uppdatera informationen i Sefari. Denna bedömning gjordes även i nationella bilden för 2023 och 2024 och är alltså fortfarande aktuell.

**Myndigheten
för civilt försvar**